

Sveriges Radios expert
TOMAS BIDIN
om SRI LANKA

TORGMÖTE tisdag 9/8 kl 12.00

Öviks FN-förening

ÖA
8/8 83

Starka

Öviksprotester

mot våldet på

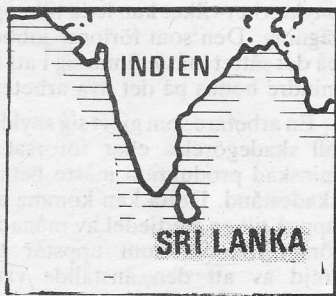
Sri Lanka

ÖA 9/8 83

□ Sri Lanka, paradisen utanför Indiens sydspets, är ett paradys som skakas av bittra rasoroligheter med ständiga övergrepp mot den tamilska minoriteten på ön. Våldsdåden har hittills krävt 300 människoliv.

– Det är risk för att Sri Lanka kan bli ett nytt Nordirland. Stoppa våldet mot tamilerna som utsätts för rena rasdiskrimineringen.

Det säger de Öviksbor som besökt Sri Lanka och som varit i personlig kontakt med representanter för minoritetsgrupperna. Reseledare för gruppen var redaktör Thomas Bibin, Göteborg. TBV Mellannorrland anordnade studieresan. Från Övik deltog SKF-medlemmarna Leif Söderholm, Ulla Westman samt Gudrun Berglund, Husum.

Omkring en femtedel av Sri Lankas befolkning på 15 miljoner är hinduiska tamiler medan majoriteten är buddistiska singaleser. Tamilerna kräver en egen stat i norr. Rasoroligheterna och det etniska förtrycket kan leda till ett nytt Nordirland på Sri Lanka. Det säger medborgarrättskämpar till öviksbor som besökt paradisen.

Torgmöte

Idag finns Thomas Bibin i Övik och talar vid ett möte på torget anordnat av Öviks FN-förening. Det är FN-föreningens aktive ordförande Arne Berglund som ordnat mötet.

Arne Berglund besökte själv Sri Lanka 1980 i samband med FN-förbundets studieresa där man bland annat tittade på det stora svenska biståndsprojektet i Kotmale men också kom i kontakt med tamilerna.

TBV-resenärerna som gjorde sin studieresa vid årsskiftet studerade den fackliga rörelsen, Kotmale-projektet och plantage-tamilernas situation.

Det är den aktuella situationen på Sri Lanka som Thomas Bibin redogör för på torgmötet och han ger också bakgrunden till konflikten.

I Stockholm finns en stödkommitté för facket på Sri Lanka. Bakgrunden är oroligheterna 1980 då 60 000 fackföreningsmän avskedades, bland annat kommunaltjänstemän. Via TCO har pengar kommit från Övik och den hjälpen fortsätter.

Regeringsfråga

Thomas Bibin är ordförande för Sydasienskommittéerna i Sverige.

– Vi har skrivit till både Sri Lankas och Sveriges regeringar om det spända läget på Sri Lanka.

Vi har skickat ett brev till utrikesminister Lennart Bodström om säkerhetsstyrkornas övergrepp mot tamil-minoriteten, berättar han.

– Det är viktigt att få svenska regeringen att offentligt uttala sig. Det har gått fjorton dagar sedan

oroligheterna bröt ut och Sri Lankas regering drar åt tumskruvorna allt hårdare och beskär friheten för den hinduiska minoriteten som utgör en femtedel av landets befolkning, på 15 miljoner. Huvudparten är buddistiska singaleser.

– Vi har varit på utrikesdepartementet som hittills sagt att man följer läget med noggrannhet. Men vi nöjer oss inte med det. Vi måste förmå både regeringen och fackliga representanter i Sverige att uttala sig.

Det senaste är att Sri Lankas regering förbjudit landets största oppositionsparti, tamilernas förening befrielsefront TULF.

Egen stat

Det är tamilerna i norr som kräver en egen stat och deras aktion understöds av tamilungdomsgrupper, sk Tamil Tigers. Tamilerna i norr kallas lankesiska tamiler och de bosatte sig här redan för tusen år sedan. Det är den här befolkningen som kräver en egen stat. Övriga tamiler är mest plantagearbetare som importerades av britterna under kolonialtiden. Omkring en halv miljon är statslösa, dvs de saknar såväl rösträtt som medborgarskap.

Regeringen i Colombo har tagit till allt hårdare metoder mot tamilerna. Säkerhetsstyrkornas övergrepp sker i skydd av terroristlagen från 1978 berättar Tomas Bibin.

Övergrepp

Vad vi vill få fram i dagen är bl a följande fakta:

● Statstjänstemän bränner ner flyktingläger för plantagearbetare och polisen misshandlar lägerinvånarna när de rapporterar händelsen. Det här hände i mars i år.

● I april stängde polis och militär en hjälporganisation som tagit hand om folk. Ledningen arresterades och torterades svårt för att bekänna.

Fem av deltagarna som i TBV Mellannorrlands regi besökt Sri Lanka Gudrun Berglund, Husum och Ulla Westman, Övik. Från vänster Jan Unander, Kramfors, Leif Söderholm, Övik och reseledaren Thomas Bibin, Göteborg.

● I juni stängde regeringen tamilminoriteternas tidningar. Regeringen överväger också att förbjuda cykling i tamilområden därför att flera terrordåd begåtts av "cyklisterna".

● I juli presenterades Amnesty International utförliga bevis om systematisk tortyr, godtyckliga mord och rättsövergrepp. Dagen efter avvisade den lankesiska regeringen anklagelserna och presidenten J R Jayewardene talar om att "ledande medborgarrättskämpar är kommunister".

Regeringen har infört censur och är rädd för att händelserna ska påverka turismen och därmed också flödet av utländska pengar till statskassan.

Regeringen menar att oroligheterna startade med att ett dussin soldater dödades av gerillan, säger Thomas Bibin. Men vad man tiger om är att den händelsen föregåtts av ett rätt övergrepp där ett antal soldater våldförde sig på tamilska kvinnor.

Den stora terror som utövas idag på Sri Lanka är den som regeringen bedriver mot den tamilska minoriteten.

Deltagarna i studieresan, arrangerad av TBV Mellannorrland, har gett ut en tryckt rapport i ord och bild som heter Resan till ön. Omslaget pryds av ett buddistiskt tempel. Det är en bra studiehandledning som både ger bakgrund och pejar in nuläget på den aktuella

och våldförda Paradisön i Indiska Oceanen.

HARRY SUNDSTRÖM (text)
LASSE LARSSON (bild)

● Thomas Bibin, Göteborg tillsammans med Arne Berglund, FN-Kommittén i Ö-vik och tre av de 14 TCO:are som besökt Sri Lanka i våras: Jan Unander, Kramfors, Ulla Westman och Göte Lindberg, Ö-vik.

Reagerar mot folk-mordet på Sri Lanka

ÖRNSKÖLDSVIK
- Det är folkmord och ingenting annat - även om diplomaterna har ett annat namn för det. Nu måste vi få fackföreningsrörelsen och den svenska regeringen att på något sätt reagera mot det som sker på Sri Lanka.

Om oroligheterna och terrorn på Sri Lanka kommer journalisten Thomas Bibin att tala i klartext på ett torgmöte i Örnsköldsvik i dag, Bibin jobbar vid Sveriges Radio i Göteborg och är expert på Sydasiensfrågor.

Nu senast besökte han Sri Lanka under tre veckor i januari, tillsammans med en grupp på 14 personer, som studerat Sri Lanka i studiecirkel under ett års tid. Deltagarna är samtliga från länet.

- Jag arbetar för att förmå svenska regeringen att åtminstone göra ett uttalande mot det som pågår på Sri Lanka, säger Thomas Bibin. Alla vet vad det handlar om och ingen förnekar det heller. Jag vet att UD känner till de pågående folkmorden, säger Bibin.

Det är singaleserna och tamilerna som inte drar jämnt och därför bekämpar varandra. Tamilerna vill ha en egen stat, men Sri Lankas regering bekämpar den tanken med en lagstiftning som närmare sig den som råder i Sydafrika. Polisen har rätt att arresteras och hålla en tamil i arrest i 18 månader, utan anklagelse eller rättegång.

- Regeringens terroristlagar uppmanar i själva verket till tortyr, och vi vet att organiserad tortyr förekommit sedan 1979. Och som råge på det hela: i fredags förbjöds tamilpartiet, som förespråkar en separat stat i Sri Lanka.

NN
9/8 80